

GÖTEBORGS UNIVERSITET

Det här verket har digitaliserats i ett samarbete mellan Litteraturbanken och universitetsbiblioteken i Göteborg, Lund, Umeå och Uppsala.

Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den tolkade texten kan innehålla fel.

Därför bör du visuellt jämföra den tolkade texten med de scannade bilderna för att avgöra vad som är riktigt.

Om du anser dig ha upphovsrätt till detta material, ber vi dig vänligen kontakta Göteborgs universitetsbibliotek.

The digitisation of this work is a collaboration between The Literature Bank and the university libraries in Gothenburg, Lund, Umeå and Uppsala.

All printed text is OCR processed into machine readable text. This means that you can search the document and copy its text. Older documents with print in poor condition can be hard to process and may contain errors. Compare the interpreted text visually to the scanned image to determine what is correct.

If you believe you own the copyright to this work, please contact the Gothenburg University Library.

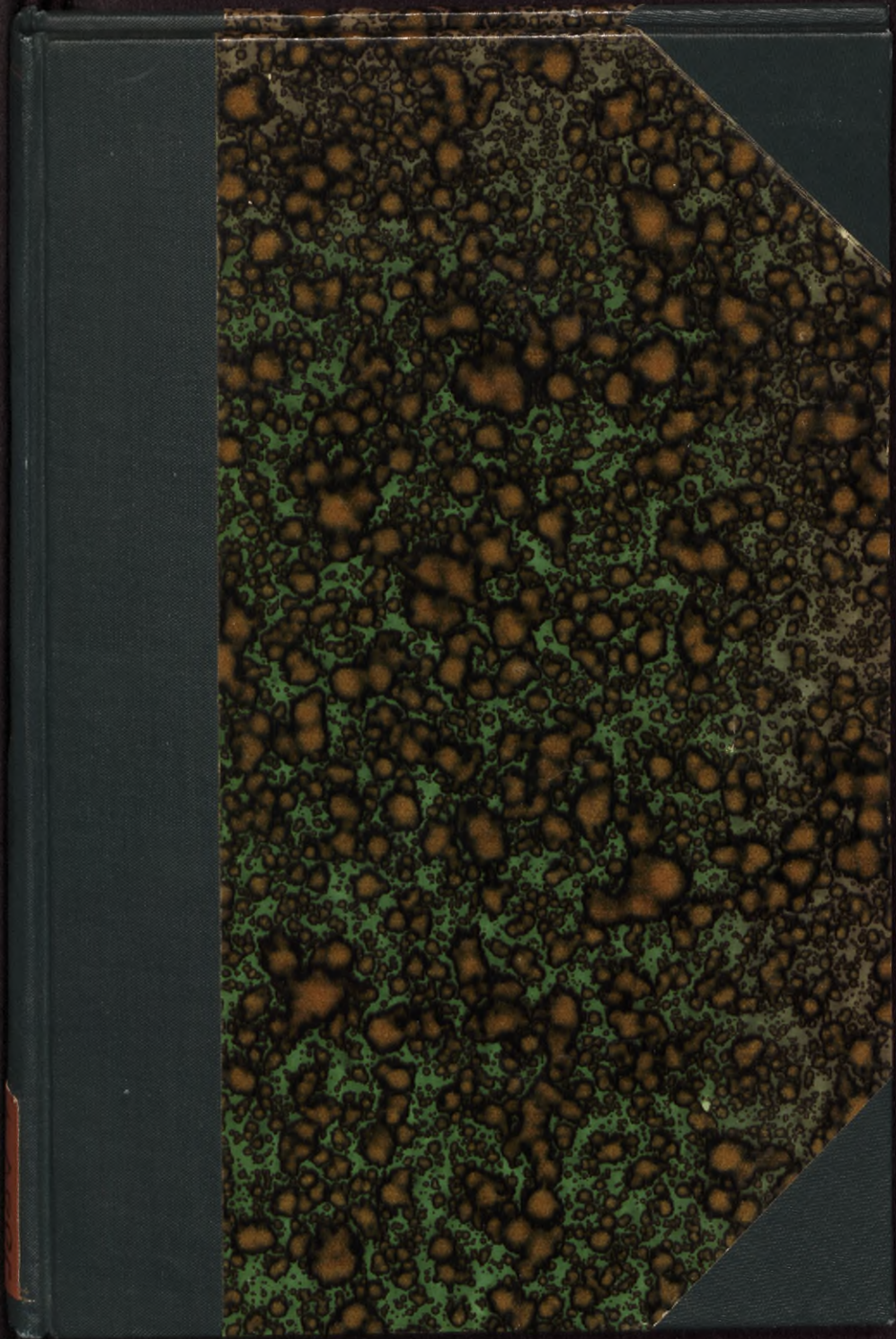
GÖTEBORGS
UNIVERSITET

LUNDS
UNIVERSITET

UPPSALA
UNIVERSITET

UNIVERSITETSBIBLIOTEKET
UMEÅ

60885

Umeå universitetsbibliotek

00001715591 60885 Mag

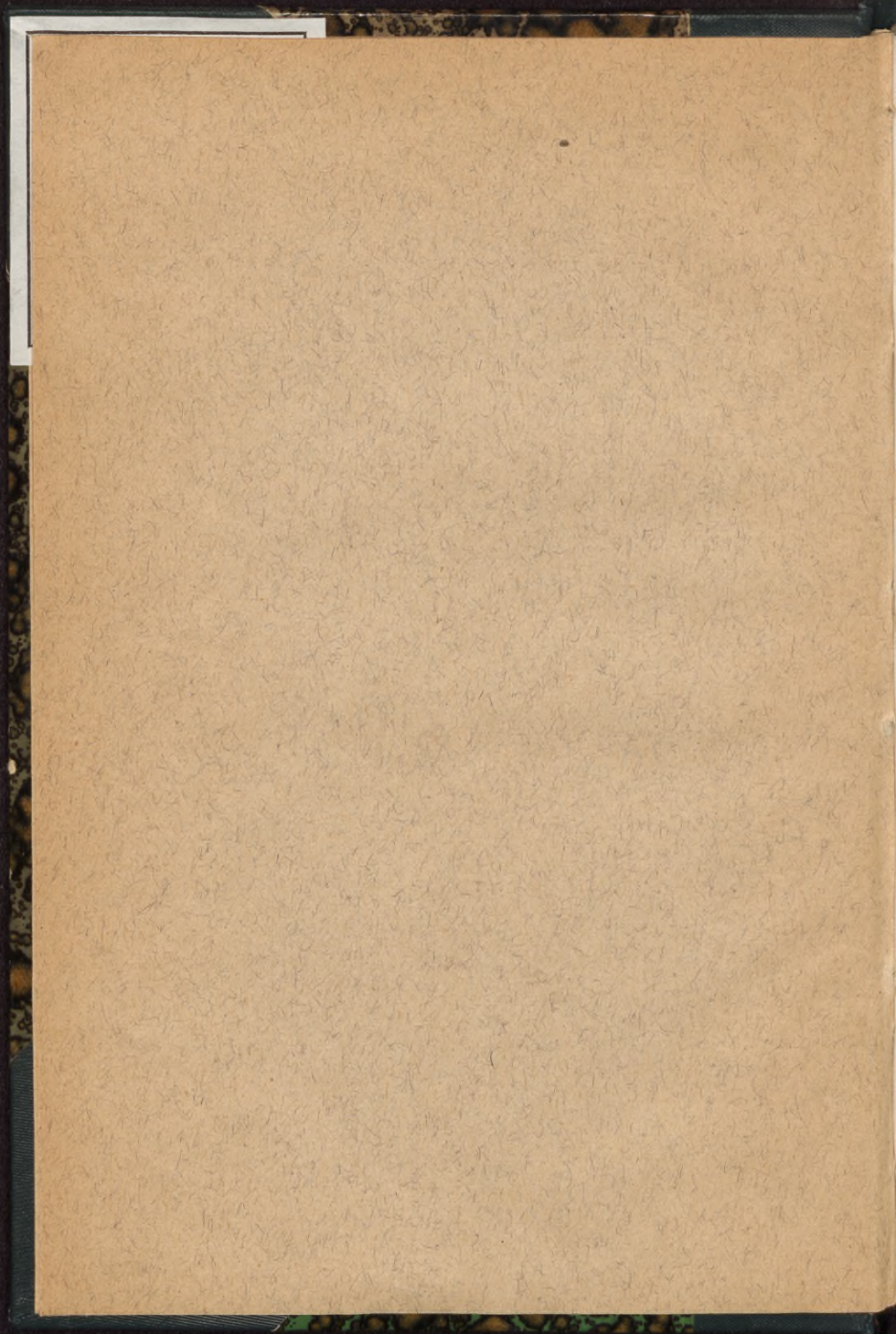
Thela.Ronneby-bilder

2

UNIVERSITETSBIBLIOTEKET

1979-02-26

UMEA

15 Oct 1898

CURT THELANDER.

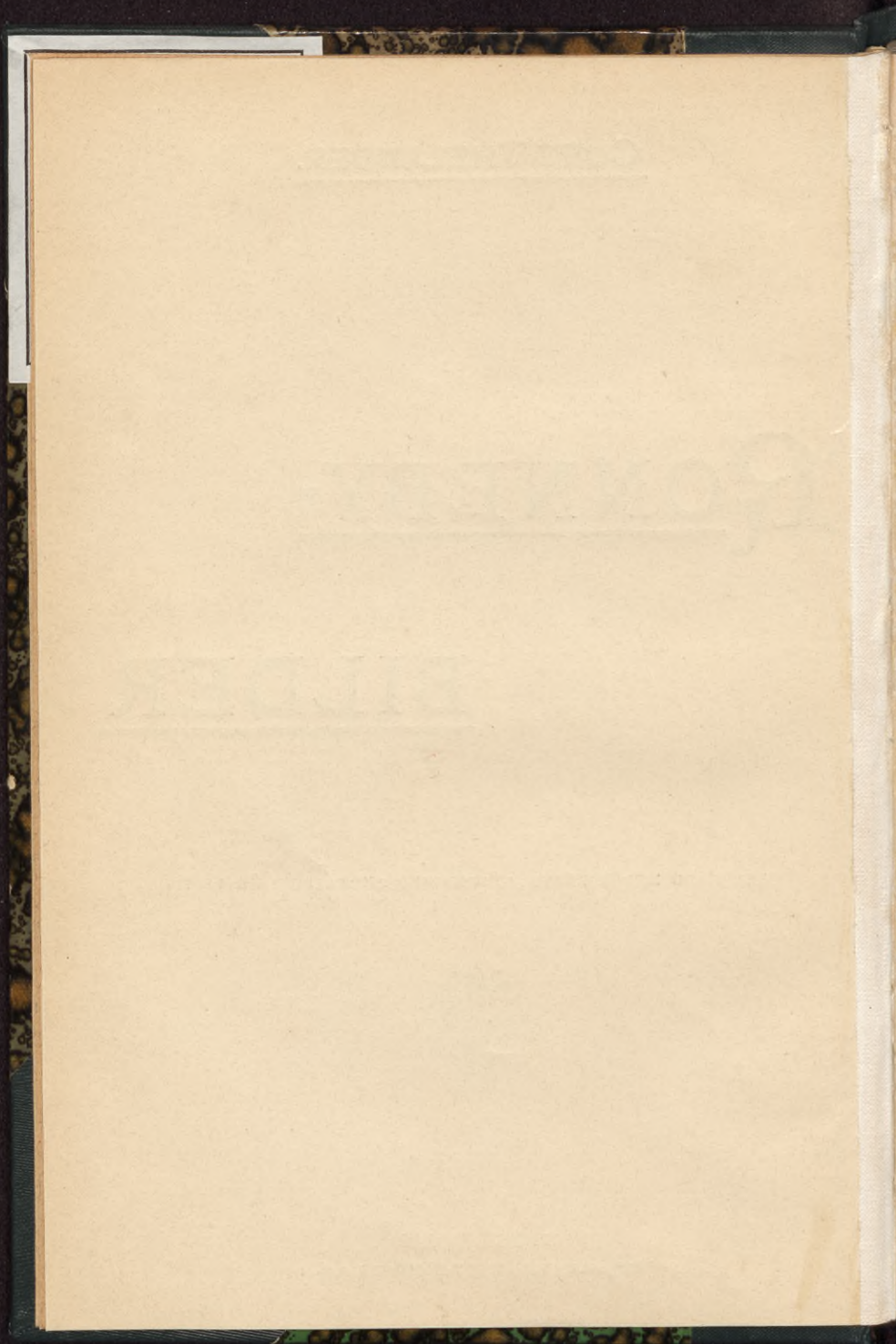
RONNEBY-

BILDER

BELÖNADE MED SVENSKA AKADEMIENS ANDRA PRIS ÅR 1891.

STOCKHOLM
FR. SKOGLUNDS FÖRLAG.

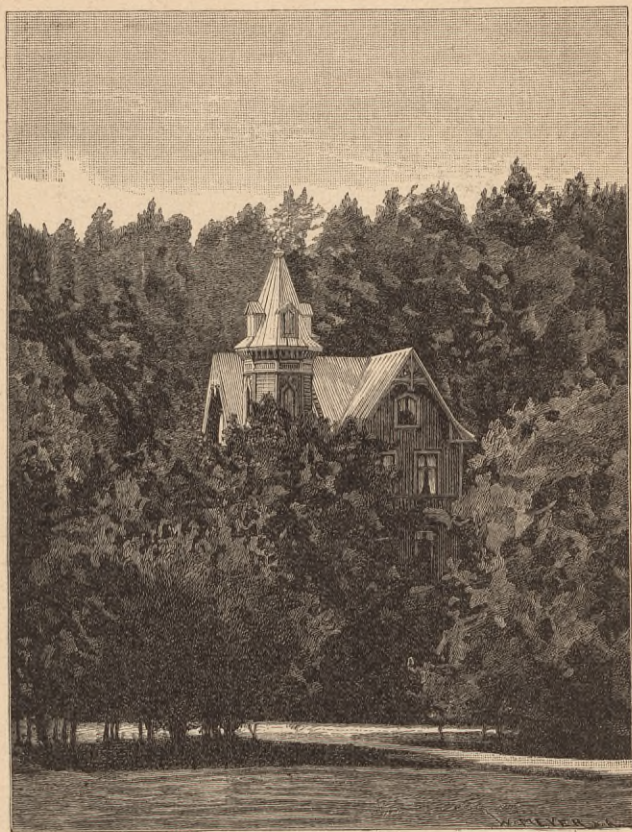
RONNEBY-BILDER.

Halsobrunnen.

Från Brunnsparken.

Parti af Karön.

Badhuset.

RONNEBY-BILDER

AF

CURT THELANDER.

Skänkt av
J. G. HOLMSTEDT.

STOCKHOLM
FR. SKOGLUNDS FÖRLAG.

STOCKHOLM, TRYCKT I CENTRAL-TRYCKERIET, 1892.

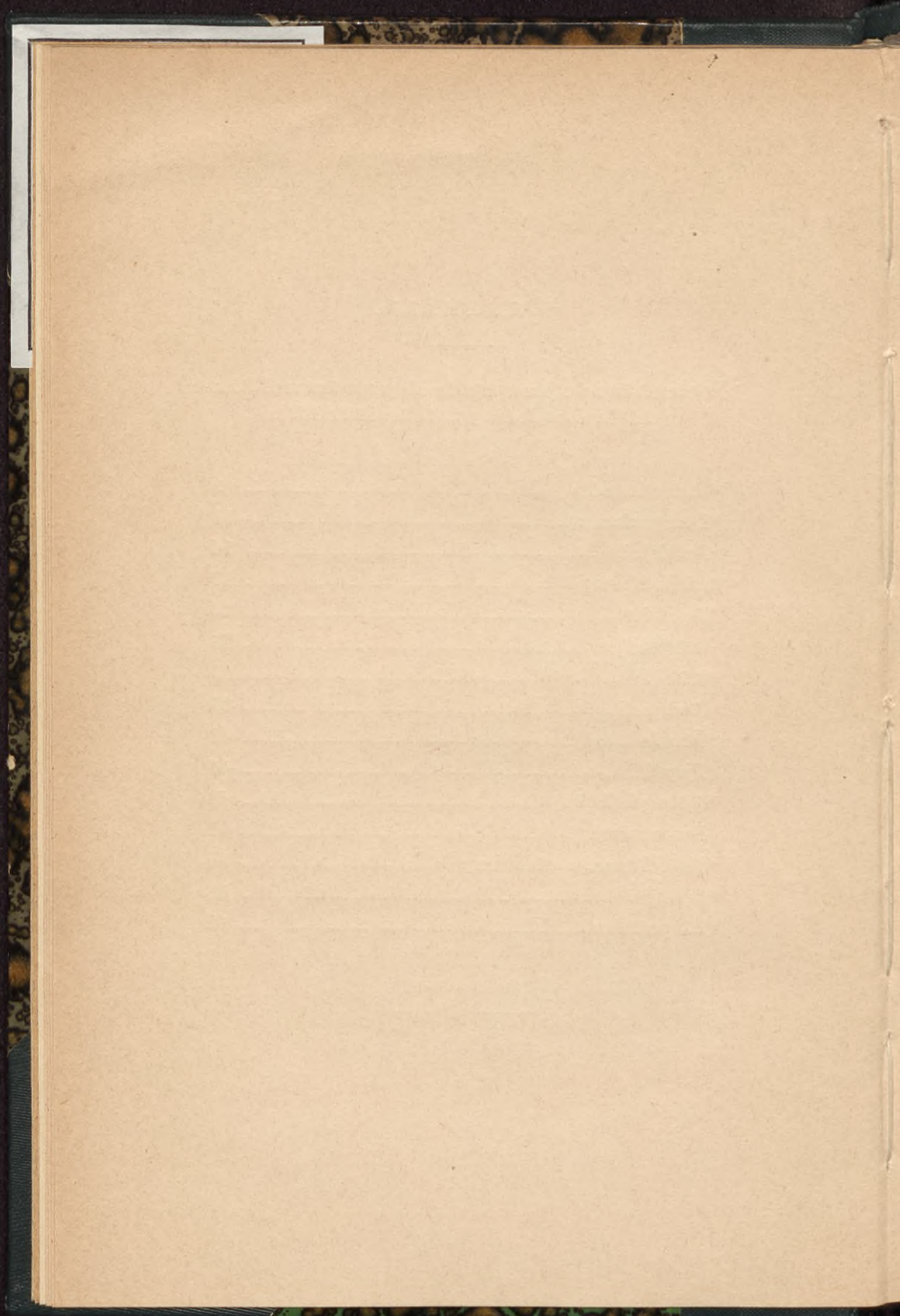
INNEHÅLL.

De tio medelst en stjärna märkta sångerna äro med Svenska Akademiens andra pris belönade år 1891.

*Vinter i staden	9
*I torgparken.....	11
*Davidskulle	14
*Åt Herstorpasjö	17
*Espedalen	22
Snäckbacken.....	25
*Skärsjön	29
Stadsparti	35
*Öfra ån.....	42
Djupadal	44
*Afton på Karön	48
Brunnsvägen	51
*Från Brunnens utsiktsberg	54
*Trollsjön	58
På verandan.....	61

Vinter i staden.

Nu kommen är den friska vackra vinter
med skridskois på sjö
och gatusvall, där foten ömsom slinter
och vadar kring i snö.
På hvit och frostig dag,
med tunga vingslag
sig sänker kolsvart kväll utöfver gård och gränd —
men trefligt inomhus är arbetslampan tänd
och flammnar brasan, blomma hyacinter.

Det snöar ute. På verandaräcket
har lagt sig hvit en kant,
små drifvor hopa sig på fönsterblecket
och pinglor ljuda grant.

På roligt stadsbesök
en bonde med sitt ök
ses köra gatan fram . . . Men öfver prång och skrank
och husens branta tak och röda trädgårdsplank
sig lägger höljande det hvita täcket.

Af barn, som leka bort på kyrkobacken,
ett stoj och stim man hör.
Med rosig kind, med mössan ner på nacken
det bär i väg utför,
tills kälken tager törn
vid kopparslagarns hörn,
där genom sotig ruta elden glimmar gladt,
och sparfveflocken, skrämnd från trädet där den satt,
sin tillflykt tager upp till brädbaracken.

Och gubben, som med sina ämbar vankar
den gråa gata fram,
och granngårdskvinnan, som i väfstoln bankar
förnöjd och arbetsam,
och solskenshärlig dag
med krya hammarslag,
och så den mörka kvällens trolska månuppgång
och vattenfallets brus den tysta natten lång —
allt väcker stämning, väcker diktartankar.

I torgparken.

Det kvällas stilla. Dagen, drömtyngd, domnar
samt lägger sig till hvila juliljum,
och med naturen människan välkomnar
den svala kvällen, hög och allvarsstum.

Förströdd, jag hör fontänen lifligt spela.
Det bor i vattnets sorl vid kvällningstid
en sällsam makt att tankarna fördela
och söfva sinnet in i drömmars frid.

Nyss har från kyrkotornet aftontimman
med nio slag högtidligt tonat slut,
i väster bleknar bort den röda strimman
och går i gult och slocknar sakta ut.

Allt är så tyst, blott vattenkonsten plaskar,
och gruset gnisslar som i raseri,
när någon liten träskolasse traskar
i stadig lunk, småhvisslande, förbi.

Ett törstigt sparfpar kring bassängen vippar
och söker sen sitt hem bland trädens bon,
ett barn med blommor framåt torget trippar
och några vagnar rulla öfver bron.

Ur dunklet kan man då och då förnimma
ett brutet halfhögt samtal, och ibland
en sticka rifves och cigarrer glimma
och fotsteg bortdö i den lösa sand.

En maklig skymning breder sig inunder
kastanjekronornas nattmörka skjul,
tills plötsligt klart framljungar med ett dunder
två jättelyktors blixtn — en röd — en gul —

och aftontåget brusar utmed parken
— det lyser treffligt ur kupéerna —
och som det flåsar framåt, darrar marken
och röken bolmar i alléerna.

Nu är det borta. Men fontänen spelar.
Det bor i vattnets sorl vid kvällningstid
en sällsam makt, som tankarna fördelar
och söfver sinnet in i drömmars frid.

Davidskulle.

Om vi kanske skulle
denna vackra sommardag
slå oss lösa och ett slag
gå till Davidskulle —
gröna kullen, som med ekarna på topp
högt sig reser öfver åkerfälten opp,
gula fält af gröda öfverfulle!

Sagdt och gjordt. — Vi gånga
öfver mjuka tufvor fram,
öfver stenig bergakam
mellan mossor många.
Prydda med de pärlor morgondaggen spillt
späda styfmorsblommor blicka blygt och mildt.
Luften fylls af sol och blomsterånga.

Se, hur söt den lilla
fagra smultronblomman står
och i gräset, hvart du går,
guldgul potentilla!
Blåklockorna de ringa så galant,
smörblomster stå och skina gult och grant,
vackra fjärlar fladdra framåt stilla.

Hvart man utåt blickar —
intet smått och intet fult:
himmelsblått och sädesgult
strålar eller nickar.
Ljusa klöfverängar, ljusa åkerland,
fylligt mörker först vid ekedungens rand,
tunnblå himmel med små hvita prickar!

Från min barndoms lekar
finns ännu ett minne här:
sommargröna trädet där,
kronan ibland ekar.
Lummigt löfverk mildrar middagshettans brand:
låt oss hvila här en stund på tu man hand
och ditt öga vänd ditåt jag pekar!

Se, i fonden staden
mellan rörlig löfkuliss! —
Hvilken näpen liten skiss
ramad in af bladen:
hufvudgatan ligger pryddigt rät och ren
halft i kylig skugga, halft i solens sken
med markiser fällda, hela raden!

Tungt en fora skrider
gatan framåt, dammig grå,
där dess skugga skarp och blå
långs med husen glider.
Allting syns så näpet smått och leksakslikt,
skramlande små kärror föra ved och slikt,
släggan går i smedens redskapslider.

Hör! i höjden skalla
svaleflockens gälla skri,
som till lek och frieri
rymdens skaror kalla.
Hjärtejubel klingar ned ur solig sky
öfver fält och kullar, öfver stad och by,
hjärtejubel öfver allt och alla.

Åt Herstorpasjö.

Högsommar är det, midt i middagsstunden,
med klöfverlukt och klang och lärkeslag;
i glans står solen högt på himlarunden,
och vinden fläktar svag.

Jag vandrar sakta framåt Herstorpvägen,
den allfarväg som hälst jag plägar gå —
bäst är väl stiglös stråt långt bort belägen,
men här är godt också.

Jag går här tyst och njuter, endast njuter.
År det ej fritt, är det ej härligt, säg?
Se, huru soln sitt guld i floder gjuter
utöfver allfarväg!

På höger hand af skroflig gårdsgård hägnad
han ligger skuggfri mellan fulla fält,
där väppling, röd och hvit, är ögonfägnad,
med grönskan sammansmält.

Till vänster dikesvattnets droppar pärla
vid mossig stenmur, hvit af mandelblom.
Beställsam trippar liten sädesärla
på stättans stängselbom.

Och tisteln stolt med granna blommor prunkar,
och gula kungsljus lysa långt ifrån
bland kamomill och hoptals spetsormbunkar
samt silkesfina strån.

Från solig vall, där korna släppts på bete,
ett haf jag ser, som rullar, våg vid våg,
när vinden hviner genom spänstigt hvete
och nästan manshög råg.

Jag ser hur hafren motsols ljusgrön myser
och medsols skiftar nästan bort i blått,
hur grågrön timotej som silke lyser
och kornet svajar smått.

I ängarna går folk på utarbete,
höbärgningen begynt och är i gång —
snart kommer turen nu till råg och hvete
att höra liens sång.

Som männen stacka, kvinnor hopa räfsa,
än när ett rop mig, än en munter trall;
på afstånd höres herrgålns bandhund gläfsa
och då och då ge skall.

Och nyponbuskar prunka, sommarprydda,
med vilda hvita rosors rikedom;
de minna på om dagar, länge flydda,
om känslor, blygt i blom.

En hågkomst stiger som ur dalar gröna,
när in jag super deras skära doft, —
en ljuf, som själf den tanken kan försköna,
att rosen skall bli stoft...

Men vägen sänker sig mot insjön neder
igenom vänlig löfprydd hage hän,
der alen yfvig sina kronor breder
bland vilda apelträn.

Och midt i enkla ljusa björkedungar
med gröna mattor under gröna hvalf
stå hundraåra ekar, skogens kungar,
och göra dagern half.

Utefter yppigt mossbeklädda hallar
ett källklart vatten sipprar sakta fram,
och luften kännes mellan dunkla tallar
så hög och hälsosam.

Här ligger Herstorpsjön inför mitt öga
med mattblå yta, glansigt klar och sval.
Den krumma brädden lätta böljor löga
inunder asp och al.

Jag lutar mig emot en sten vid stranden
att se hur skummet blåser bländhvitt bort
samt lyss till vattnets skvalpande i sanden,
förklingande och kort.

Vid hällen glänser det som silfverplantsar,
där vassen står och vajar i det blå,
och längre ut småglittrande det dansar
med idel solsken på.

Här är mig skönt, här kan jag timalt sitta
och se hur taflan växlar, jämt sig lik;
här kan jag svar på lifvets frågor hitta
vid vågornas musik.

Espedalen.

En klar och solhet dag i sädesanden
jag väljer väg igenom åkerlanden
och liten ljusgrön gångstig framåt tågar,
där leden för emellan rika rågar.

Den höga säden utsikten förtager,
men luften dallrar ljum i guldgul dager
och dällden, där jag nu vill mig fördjupa,
är öfverhväld som af en högblå kupa.

Där nere ligger Espedalens källa,
det är till henne jag vill kosan ställa.
Hon ligger skuggsval midt i middagsbranden,
en grön oasis i gula åkerlanden.

Tre, fyra stora alar stå i klunga —
de stolta kronor, hvarest fåglar gunga,
af himlens sol bestrålas, men vid foten
där ligger källan gömd och vattnar roten.

Hon ligger underblå och genomskinlig,
i själfva sommartorkan outsinlig;
hon rinner upp med rent kristallklart flöde,
men sorlar icke: sedan länge öde.

Det var i morgonlifvets arla stunder
med sina drömmar, sina sagounder,
då lekte kanske våta små najader
vid randen här med alarnas dryader.

Nu ligger källan kall, i marken hålkad,
af inga lätta nymfer mer befolkad,
och alens krona, när ur slummer vaknad
hon sakta susar, susar som af saknad.

Ej minsta ljud kan utifrån förnimmas.
I mina händer vattenskålen immas . . .
Naturen själf, när kylig dryck jag dricker,
sin son vid modersbarmen vederkvicker. —

Allt vill du vederkvicka, allt försköna,
där dold du ligger i det bjärta gröna!
Och lummig algrupp långt ifrån förråder
din underjordiska, din friska åder.

Snäckbacken.

Mörk en stämning från forna dar
i alléerna rufvar,
trädens susning behållit kvar
något som ängslar och kufvar.

Under dystra kastanjers hvalf
gå vi grusade gångar,
där en skymning behagligt half
oemotståndligt fångar;

snafva ibland i det grofva grus
öfver blottade rötter —
staden med sina gator och hus
ligger för våra fötter. —

I augustieftermiddag
stå vi på »batteriet»
och betrakta med välbehag
fängslande sceneriet.

Popplarna mellan brokiga hus
skina i kvällningstimma,
reflekterande solens ljus
fönsterrutorna glimma.

Roddbåtsflottiljen, i ån förtöjd,
rycker på fängslande tågen.
Kyrkan ligger på lummig höjd
med kajor kring ringgluggsbågen.

Ljud af körsel och hästars tramp
på knagglig gatubeläggning —
en trottoarfotgängares stamp —
ett enstaka rop — en gnägning! —

Vi gå vidare: mörka hvalf
ofvan grusade gångar.
Där i skymningen skuggan skalf,
regnvått löfverk ångar.

Här från lummiga bokallén
ha vi på höger sida
nejden där nere i aftonsken
med landtlig tystnad vida;

mejade tegar med skylad säd,
och skog som taflan förmörkar:
dunkla granar och furuträd
samt af regnet slokiga björkar;

dimblå kullar vid himlens rand,
soliga gröna backar,
bukande bäckars silfverband
och ängar med halm i stackar. —

Vi gå vidare: mörka hvalf
ofvan grusade gångar,
där en skymning dystert half
fantasien fångar.

Tomhet gapar ur grottors stup,
ifrån fordom en lämning;
mörker stirrar ur deras djup. —
Griper oss beklämning.

Intet kvitter af fåglars tropp
lifvar de mörka träden,
men i kronorna spelas opp
höstliga vindars kväden.

Mörk en stämning från forna dar
i alléerna rufvar,
trädens susning behållit kvar
något som ängslar och kufvar.

Skärsjön.

I.

Den ångande morgonens första fläkt
från himlens klarnande fäste
har med sin kyliga andedräkt
den dunkla drömmande tallmon väckt
och kråkan, som nattat i risigt näste.
Där tallarna trona
i stenigt hult,
hör! topparna tona
så längtansfullt,
när vinden i kronorna spelar
samt ut öfver insjöns morgnande våg
genom bugande säfven sträcker sitt tåg
och vattrar dess duk och dimman fördelar.

Med stigande strålar vid österns rand
står solen och brinner och flamar,
hon lägger i guldglans sjö och strand,
hon sticker den kärftva grönskan i brand
samt listar sig in mellan furornas stammar
rödglödande barken
och bruna barr
och glindrar långs marken
på daggig starr.
Men tystnadens djup här inne,
blott störd af vindens högtidliga gång
och af furornas dofva och dystra sång,
stämmer till andakt lyssnarens sinne.

I djupet syns sjön med sitt dunkelblå,
sitt alomkransade vatten,
där löfträd vid randen tecknade stå
och stigande branter med barrskog på,
likt resar med vajande plymer i hatten.
Vid krusiga krya
små böljors smek,
som börja förnya
sin gårdagslek,
det ljusnar långs strandutsprånget,
där ungsbogen är som det soliga nu —
medan granarna bakom stå tigande ju
och mana likt minnet af ett förgånget.

En aldrig vikande sabbatsro,
en stillhet, ej brottsligt bruten,
vid denna förtrollande bergsjö bo,
där allvarstankar bland granarna gro
och gryningen själf tyckes skuggbegjuten.
Mot yttervärlden
med støj och strid,
med gårdar och gården
och mänskoid
dra granarna förpostkedjan.
Här kan du ostörd från backens krön
få taflan betrakta, dystert skön,
försänkt i begrundning, i tyst tillbedjan.

II.

Hur annorlunda en vinterdag,
då svepningshvit ligger trakten! —
På fjättrade sjöar och vattendrag
har frosten satt sina silfverbeslag —
blott furorna vaka som förr och ha vakten.
Och yrsnön ryker
för motig vind,
som stickande stryker
och färgar kind
samt pinar sig genom mörgen.
Af midvintersolskenet matt förgylld
den glimmande isen är festligt fylld
af ungdom, hvares glammande ekar i bergen.

Kring kinden det sveper ett kyligt drag,
som kommer locken att flyga;
öfverallt ofvan kragar och rockuppslag
syns strålande rosiga anletsdrag
och ögon, som hurtigt i ögon sig smyga.
Man stöter och stötes
och ber sig fri,
man skiljes och mötes
och far förbi
med löje på friska läppar.
Den bländande isen gör hälften blind,
och muntert rasslar en bitande vind
bland strändernas klapprande alekäppar.

Men inne i viken är allt så tyst,
blank ligger hon, mörk och enslig.
Ej höres från sidorna knäpp eller knyst,
från björkarna solen har rimmet kysst —
hvar dallrande kvist huru fin, huru spenslig!
Det tyckes som fore
oss allt förbi,
som susande vore
vi vindar, vi,
och att stranden omkring oss hastar,
där skogen står väldig och vålnadslig
och ser sig i skinande spegelvik
och famnslånga skrämmande skuggor kastar.

Halft sväfvande glida vi ljudlöst hän
utöfver de mörka djupen,
likgiltigt hur länge, likgiltigt hvarthän . . .
tills skuggorna tätna längs strandens trän
och timmen i hast är tilländalupen.
Ännu är det dager,
men soln alltmer
sig dröjande drager
mot väster ner
och lägger i aftonbelysning
den kolmörka skogen, som står där still
i bidan på natten, då kölden tar till
och locka skall ur hans inre en rysning.

Det skymmer alltmer kring vatten och land,
men månen sig sakta höjer
i blekgult fülle vid tallmons rand
och lägger ett florstunt silfverband
på täcket, där dagsljuset ännu dröjer.
Och magiskt målande
bergens krans
han gjuter en strålände
flod af glans
kring vikarnas spegelrunder.
Det darrande skenet är kallt och klart —
hur måtte det te sig underbart
och härligt i djupets värld därinunder!

Så efter en stärkande stunds förlopp
vi vända mot sjön tillbaka.
Där tändas nu eldar på isen opp
fantastiskt belysande lekarnas lopp,
när enrisflammorna flämta och spraka
att mörkret förjaga,
och rundt omkring
de åkande draga
en rörlig ring.
Här, lifvande nejdens tystnad
med rop, hvilka fly öfver frusen våg,
de sen under tusende pojkupptåg
få mätta sin spelande lekelystnad.

I eldskenet ila de hit och dit
belysta af fladdrande lågen,
som flammröd färgar bergens granit,
där snön ligger fläcktals månskenshvit.
Ändlös spänner sig himlabågen,
och stjärnorna tända
sig en och en
och tindra och sända
kristalliskt sken.
En isande nordan hviner.
Hör! furorna susa så hemlighetsfullt
djupt inne i mörknande stenig hult,
där klart mellan stammarna månen skiner.

Stadsparti.

Stolta kronor sina första spridda löf i vattnet strö,
där det rinner intill randen
af de gamla trädgårdslanden
midt emot här — sedt från stranden af Lycksalig-
hetens ö.

Hän mot hafvet, mot det största, floden skyndar i sitt
lopp.

Men i kröken ofvan fallet
håller hon, där träden törsta,
än sin klara spegel opp
för den äldsta stadens allra pittoreskaste kvarter,
där det solbelyst sig ter —
bjärt, med taken tegeltäckta,
hopagytradt och förfallet,
men med stil och poesi
i sin gammaldags så äkta bya-fysionomi.

Från fabriken hammarskallet jämt och muntert
örat når.

Mjölnarn öppnat dammens lucka,
kvarnens stenar stöna och sucka,
strömmen hvirflar bullersam.
Kvarnhusloftets rutor skallra,
och det tyckes som man såge
själfva luften disigt dallra
i en sky af stänk och damm,
mot hvars midt en irisbåge,
skimmerhärlig, träder fram
och vid strandens hagtorNSSnär
lik en gloria stilla står
kring det bärnstensgula svallet, hvilket kokande
förgår.

Fradgan fräser, stänket glittrar,
där den hvassa klippan splittrar
vattenmassan midt itu;
rytande hon störtar neder,
tränges samman, ut sig breder,
enar sig i nästa nu.
Den af stenar genomskurna
bottenströmmen står ej still,
forsar fram och blixtrar till
mellan bryggor, bjälkuppburna,
hvärest det ur flodens urna hällda skummet fastna vill.

Det är Möllebacken detta, genomträngd af fallets dån,
där emellan hala hallar,

knaggliga och gråa knallar,
 hvarest barnstoj ständigt skallar, husen klättra ner
 mot ån.

Sakta glider hon förbi,
 tveksamt deras grund att tvätta,
 men, att mödan underlätta, några stigit badet i.
 Mellan magra grönsakstäppor, lifvade af fjäderfän,
 luta några röda ruckel under åldertyngda trän.
 Slingrande och branta backar, krokiga och kvafva
 gränder
 slutta ned mot ån, där vattnet jämt en kylig ånga
 sänder

och emellan låga stränder
 stridare sig sammanpackar.
 Boningshus och magasiner,
 hvilka solen bjärt beskiner,
 huskonturer, klara färger,
 grönskan, där hon blicken snärjer,
 flottbron, som i dyn gått ner sig
 och med strömmen märkbart sackar —
 allting lyser käckt och ter sig täckt och trefligt härifrån,
 där, i ord oåtergifligt,
 snedt och vindt och obeskrifligt,
 det bespejar sig så lifligt i den blanka Rottneån.

Ner på sliten gråstenstrappa,
 barbent och i uppfäst kjol
 ses en kvinna kläder klappa
 beledsagande de rappa klapprä-smällarna med gnol.

Hurtigt och med fasta tag
trycker hon sitt trähandtag,
och den breda flatan sänker sig mot stadigt underlag,
så att vattnet vida stänker
och det hvita linnet blänker
doppadt ned i ån ett slag.
Sysselsatta med att vaska
rent ett gammalt bykekar
ligga strax bredvid ett par
andra töser där och plaska,
och en flicka i sin flaska vatten upp ur strömmen tar;
under det att modern inne
uti trädgård'n går och hänger
färgadt garn på långa stänger
lagda på en stegepinne,
synande emellanåt
tvätten, som för vinden svänger
drypande och genomvåt.

Sågargubben vid sin bock
framför vedboddörren sträfvar,
stryker lugnt med grofva näfvar
ur sin penna svettig lock,
hejdar sågen, pustar ut,
låter ögat färdens följa,
när, sitt fjäderbröst att skölja,
någon törstig fågel sväfvar
öfver vågen en minut,

för att snart på snabba vingar
höja sig i vida ringar,
medan sången klart förklingar öfver ängar österut. — —

Här de lefva fram sitt lif,
om i kärlek eller kif,
alla dock med kamp och möda under enkla tidsfördrif.
När i kammaren det röda
gryningsljuset bryter in,
stå de upp med nyfödt sinn
till förnyad vedermöda,
lägga sen sig stadigt vinn
om sitt arbet hela dagen,
tills att aftonklämtningsslagen
ljudligt viga hvilan in.

Dagen knappast hunnit gry
mellan morgonrosig sky,
förrän hjulen redan börja svänga under gnäll och gny.
Väckarkallet att besörja
hanen ropar gällt och krytt,
går att granngårdstuppen spörja,
hur han sofvit natt som flytt.
Poppelpilarna på nytt
brisen tager i och ruskar.
Och ur arladimma grå
träder ån med solsken på
glittervåta slånårsbuskar, i hvars gömslen finkar slå.

Lätt en listig stråle hoppar
mellan markens blad och knoppar,
bryter sig i daggens droppar, som i blomsterögon stå.
O hur skönt är allting då!

Skönt det är i middagstimmar,
när allsmäktig solen glimmar
och med strålarna bestimmar lundens löf och ängens
strå.

Skofvelhjulen afmätt stampa,
tunga stenar tåligt mala,
människorna varma trampa
golf och mark i dåsig dvala,
söka svalka i det svala
fina vattendamm, som duggar
kringom bron, i svallet byggd,
eller ock där grönskan skuggar
förstukvist och gafvelgluggar,
under päronträdens skygd.

Skönast är det dock mot kvällen:
gula vågor invid hällen
lifligt och förföriskt glittra,
strandens fågelflockar kvittra.

Skuggan, där hon låg på lur,
växer och på rappad mur
tecknar af det närmsta husets skarpa kantiga kontur,
medan, just där kvällningsljusets
återsken på väggen spratt,
detta blir allt mera matt.
Dunkel öfver nejden bredes,
och i boningarna redes
tidigt till en tidig natt.
Vindarna till hvila gå,
arbetsbullret äfvenså,
människorna sammaledes.
Sist, när aftonbönen bedes, kommer natten klar och blid:
himlen öfver husen blånar,
strömmen flyktigt färgen lånar —
medan fallet dubbelt dånar i den sommarljusa frid.

Öfra ån.

Förbi de mörka berg och dunkla dalar,
utöfver blanka, kyligt svarta djup
och under höga hvalf af jättealar
vi föras framåt i en roddarslup.

Melodiskt vattnet porlar invid bogen,
så sakteliga att man knappt det hör;
en ensam fågels matta slag ur skogen
det enda är som strandens stillhet stör.

På ytan kornblå vattenspindlar hoppa,
i aktern släpar blågul flaggas flik;
när tunga åror sig i djupet doppa,
en strimma rör sig, snabb och strålglansrik.

Ur smeksam bölja branten upp sig höjer
med sälg och oxel högst på solig topp,
där längtansfullt man kvar i drömmar dröjer,
sen man i tanken klättrat har dit opp.

Sig tunga kronor öfver vågen hvälfva
och kyssas kärligt i det bleka blå,
i rörlig vattenspegel glansigt skälfva
båd' berg och skog, där stupande de stå.

Och stora nakna näckrosblommor flyta
bland lädertorra blad som skum på sjö;
de gula ståndarna likt flammor bryta
ut ur ett hölje hvitare än snö.

Vid bogen sakta plaskar det och porlar,
där hän vi glida mellan blom och blad.
Och hör! I viken Silfverforsen sorlar
samt visar fram sin steniga kaskad.

Djupadal.

Skyhög brant med jätteblock belastad,
klippa öfver klippa vådligt kastad
och emellan bergen
skog af väldig ek och bok och al,
afgrundsdjup inunder kronors grönska,
forsars dån -- o säg, hvad vill du önska
mera majestätiskt,
önska djärfvare än Djupadal!

Hvilka minnen från uräldsta tider,
stumma vittnen till de stumma strider,
som i dimgrå forntid
striddes här vid nordanstormens ljud!
Här med Mörrum Rottne gick till brottning,
gick till kamp om begges hjärtedrottning,
jättekvinnan Blida,
hvilken sedan vardt den starkes brud.*

* Syftar på en gammal folksägen.

Nu är allting stilla här och fredligt,
klippan hänger på sin plats beskedligt
men mångtusenårigt
kämpaminne håller ännu färg:
tonar fram i forsens dofva brusning,
går igen i skogens sakta susning,
talar om den kärlek,
som ännu, lik tron, kan flytta berg.

Gråa hållar mossig hjässa lyfta,
leden förer mellan klint och klyfta.
På den ena sidan
torna bergen sina tinnar opp.
På den andra vilda bråddjupsbranter
stupa lodrätt ned med hvassa kanter,
och bland bottnens stenar
ställer Rottneån sitt strida lopp.

Genom vildmark, utmed blomstersängar,
mellan mörka skogar, gröna ängar
har hon flutit ömsom
lugn och skuggad, yr och solbeglänst.
Här, där vattenhjulen tungt sig röra,
tvingas hon med våld att nytta göra,
tvingas hon att stanna
en minut i industriens tjänst.

Därför jagar hon framåt i vrede,
därför bräcker hon i kras den brede
klare vattenspegeln
tvingande sig remnan hän,
för att sen, sin ofrihet att hämnas,
gny och skumma . . . till dess ytan jämnas
och hon glider framåt
spegelblank emellan tyngda träen.

Medan ute mänskofliten slamrar,
låt oss träda in i bergets kamrar
med dess sagoskymning,
med dess svala luft, som går i blått!
Mellan brantens sönderbrustna fogar
skymta solbelysta fjärran skogar,
ligger berglandskapet
likt ett stycke Sachsiskt Schweiz i smått.

Eller ned bland klippors labyrinter,
där på slipprig rullsten foten slinter
och den hvita forsen
praktfull skummar mellan sten och stalp!
Block och flagor lummig strandbrädd hölja,
där dem ängsligt gröna grenar dölja,
medan vatten droppvis
tär sig genom med ett sömnigt skvalp.

Strandens ekar luta sig utöfver
stridan ström, den ingen vinter söfver;
halft förstulet titta
några rönnar ner i Djupafors.
Här och hvar på vackra klippafsatser
finnas skuggiga små hviloplatser
med i sätet skurna
namn och rimmerier tvärs och kors.

Skimmerfläckar öfver mossan hvila,
solens strålar sig behändigt sila
genom lummigt löfverk
i ljusdunkel och välvårdad park.
Skiftande i bokars gröna dager
vissna fjorårslöf i djupa lager
här och hvar betäcka
mellan stenarna den mörka mark.

Här bland höga berg och djupa dalar,
där förnimbart all naturen talar
till ett känsligt sinne,
vill jag leta sångens ursprungsord,
vill jag höra kämpakväden brusa,
vill jag höra kärlekssuckar susa,
vill jag hänryckt drömma
mig försatt till väldig sagans Nord.

Afton på Karön.

Stötvis drager
brisen saltsjöstark
öfver fager
ö med den blomstrande mark,
blottar, lyftande björkarnas draperi,
bukten och ett leende strandparti —
medan dagen sitt sörjande afsked tager.

I vår lugna
gömma dofta mildt
nyutsprungna
rosor, som växa vildt.
Daggen faller, svalornas skarpa skri
tränga genom luften med maning i,
stiga öfver stranden den mångbesjungna.

Framåt glider
kvällen daggigt våt
att omsider
fukta vår ångande stråt.
Genom löfsalsliknande lundar går
leden mellan snärjande nyponsnår,
mellan enarnas grönskande pyramider.

Blicken snuddar
solförbländad vid
fjärran uddar
och fjärdar i aftonfrid.
I en ram af blommande kaprifol
har du hafvet med den sjunkande sol,
bäddad i ljusa moln som på svällande kuddar.

Hennes röda
kula droppen lik
tyckes blöda
ut i den stilla vik;
segelbåtar efter ändad seglats
vagga ljudlöst in mot sin ankarplats
öfver ytan, där speglade skyar glöda.

Långsamt kryssar
måsen kring sitt bo,
vinden vyssar
sakta sig själf till ro.
Snart är natt i doftande blomsterdal,
sommarnatt med dunkel och näktergal —
vemodssångarn som sjunger om kärlek och kyssar.

I den dolska
dungen, tyst och tät,
binda trolska
skuggor ett gungande nät.
Tyckes dig liksom sväfva i stilla kväll
öfver vågen djupt från demantehäll
smältande brutna toner ur Näckens polska.

Brunnsvägen.

Blott af ån, där några pojkar vada,
ifrån trädplanterad gata skild
ser man trefligt täcka hus sig rada,
möter man en prydlig småstadsbild.

Rådhusparkens lindar skugga kasta
öfver stenvägg med järnstaket,
hvarinunder lossa eller lasta
några skutor i all maklighet.

Kvickt en liten ifrig ångslup ilar
i en lummig krök af ån åstad
under strandens sällsamt vridna pilar
med de silfverhvita lena blad.

Öfver nejdens skördegula slätter
ljuder järnbantågets hvissling gällt —
där ångfålen sina hofvar sätter,
kraftigt dånar det kring tysta fält.

Promenerande i slutna trupper
kasta mellanåt ett öga på
någon trädgårdstäppas blomstergrupper,
någon skuggig liten hvilovrå.

Och ibland man hör en ängslig moders
varningsrop till liten yster son,
när en skuta — skepparn själf till roders —
syns, och liten går för nära ån.

Sakta sackande med åens streke
fiskarns flöte ryckar på sitt spö.
I en backe ligger lärft på bleke
hvitt och skinande som nyfälld snö.

Täcka villor titta fram längs vägen
trädomskuggade i hettan skönt;
upp i backen pittoreskt belägen
en och annan drunknar rakt i grönt.

Spjälstaket och klippta hagtornshäckar
kunna öfverblickas en sekund:
solens skarpa ljusa skimmerfläckar
dallra grant på löfverksskuggad grund.

Från bersån med vildvin öfverspunnen
tränger barnsång glädtigt smittosam.
Ekipager rulla af åt Brunnen
gungande på mjuka fjädrar fram.

Här och där med präktigt röda klasar
lyser lockande en liten rön, —
i hvars hägn en fågelflock kalasar —
eller leker soln i ljusgul lönn.

Vattnet blixtrar, klara solen tronar
högt på fästet, varm är dagen ren,
fältens färgspel smältande förtonar
i det rena gyllne ljusets sken.

Från Brunnens utsiktsberg.

Uppför trappor slingrande och branta,
där i stolta kronors syskonkrets
bogar stigen kanta,
ha vi hunnit utsiktsbergets spets.
Se, där ligger, härligt höjdomsluten,
badande i guld och morgonljus
dalen daggbegjuten —
skog står bakom, mörk, med högtidssus!

Löfinbäddade och i skymundan
 ligga badpalats och brunnslokal,
 och rundt glasrotundan
 grant gruppera sig i yppig dal
 täcka hus med gröna persienner,
 skyggigt tak och vildvintäckt altan,
 där, fast solen bränner,
 luftig tältduk skuggar sandad plan.

Här och hvar en smäcker spetsig spira
 sticker upp ur grönskan rank och rak,
 murgrönsrefvor sira
 hängande balkonger, brutna tak:
 vackra villor, rikligt tornbesatta,
 skåda upp ur skuggande buskage —
 fond är gräsets matta,
 och små barn bli lefvande staffage.

Långt i soligt fjärran varsnas staden
 bortom Blekans tätbebyggda ås,
 där på promenaden
 några vandrare af blicken nås;
 och där strålarna som tätast falla,
 i de röda tegeltakens midt
 högt uppöfver alla
 skiner kyrkotornet enkelt hvitt.

Se, i däliden vaggas säden mogen —
härligt fylles åkermannens hopp!
Tvärbrant stiger skogen
lager öfver lager kullen opp;
runda kronor rulla raskt uppföre
liksom böljor i det gröna haf;
räta som ett snöre
dela djupa fåror fälten af.

Nere i den plana skogsplantering
är liksom till prof en karta satt:
grönt i rik schattering
allt från sollyst bok till granars natt.
Och du kan ej fyllest nog betrakta,
när på bergets sluttning här invid
ljuset spelar sakta,
lundens skiftning i sensommartid.

Asparna sitt gyllne bladverk blanda
med små fina rönnars röda bär,
granens toppskott tanda
yfvig ek, som bruna ollon bär;
silfverpopplar stå och vända bladen
sidenglänsande i solens sken,
och vid balustraden
skönjas oxel, ask och toppig en.

Högt på himlahvalfvet hvita skyar,
lika drakskepp, segla i det blå,
hvar minut förnyar
deras form, där gungande de gå.
I den fjärran grönska helt begrafvet
och för ögat skymdt af närmsta berg
ligger hafvet, hafvet
med sin friska blåa böljefärg.

Trollsjön.

Brunnsskogen.

På den knarrande och fina sand
framåt skogens skymningsrika gångar,
hvarest kådig tall i värmen ångar,
går jag till din solbelysta strand.

Trasten slår i jättefurans topp.
Själfullt här i själfva barrskogs-natten
liten insjö med det mörka vatten
slår sitt klara djupa öga opp.

Lilla sjö, som talar till min håg,
talar svenska såsom intet annat,
huru ofta vid din rand jag stannat
och betraktat har din stilla våg!

Där jag skådat molnens sakta tåg,
återgifvet af din spegelyta,
tills att himlen tycktes sammanflyta
med den himmel i ditt djup jag såg.

Upp och ned stå strandens furuspjut —
då i topparna det sakta susar
och en munter kåre ytan krusar
och den klara bilden suddas ut.

Löser så jag strandens lätta slup,
kan jag, medan hvita åror klirra,
sitta stundtals stum och tankfull stirra
i ditt trolska gåtofulla djup.

Men i detta vatten, blankt och kallt,
svart som bläck och oigenomträngligt,
hvarje spejande är fast fäfängligt. —
Hvarför locka, när du gäcker allt?

Furuskogen står där mörk och stram
kring det underbara vattenriket —
hela lilla Trollsjön ligger lik ett
spegelglas i skogomkransad ram. —

Lilla sjö, som talar till min håg,
talar svenska såsom intet annat,
huru ofta vid din rand jag stannat
och betraktat har din stilla våg!

På verandan.

Bak den blanka
murgrönsranka
är det skönt att sitta här
i skymundan på verandan,
hämta andan
efter hetta och besvär.

Dagen svalkas,
natten nalkas,
aftonen är mild och klar.
Hur i solens starka strålar
grönskan prålar
skiftningsrik och underbar!

Ljusbegjutna,
löfverksbrutna
skymta husen nedanför,
och i sken från aftonsolen
tornkupolen
glimmande sin flöjel rör.

Kring vår lilla
sommarmilla
ligger domnadt dagens lif.
Öfver grannens uthuslänga
toner tränga
från ett skrälligt positiv.

Mina kära
sitta nära —
det är ljuft att veta ren,
och än ljufvare att sakta
få betrakta
de så kära dragen sen.

Hvita strimmor,
sommardimmor,
vid den mörka skogens bryn
liksom aningar sig lägga.
Minnen hägra,
hägra för min inre syn.

Obetvingad
och bevingad
flyger tanken snabbt åstad;
viljelös han följer vinden,
kvällningsvinden,
gossefri och gosseglad.

Sol sig sänker —
och jag tänker
på de nyss förflutna dar.
Snart jag måste flykta åter,
men — jag låter
hjärtelängtan stanna kvar.

Dagen svalkas,
natten nalkas;
det är skönt att sitta här
i skymundan på verandan,
hämta andan
efter hetta och besvär.

UNIVERSITETSBIBLIOTEKET
1979-02-26
UMEA

93
5

